

ALBATROS

List učenika Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik

Broj 18

Školska godina 2021. / 2022.

ISSN - 1333-6878

SADRŽAJ

Riječ ravnatelja.....	3
Worldskills Croatia 2021.....	4
Nastavak uspješne suradnje u Erasmus+ projektima.....	5
Erasmus+ projekt - Učenje je putovanje!.....	6
RoboCup Junior	10
Kako smo obilježili Dan škole.....	12
Na blagdan Sv. Nikole učenici 2.Na položili vijenac u more.....	18
Saint Nicholas Day.....	18
Maritime Museum.....	19
DEŠ-ine radionice o nasilju u mladenačkim vezama.....	19
Mini intervju.....	20
Unicef, Crveni križ.....	22
Čitam, čitaš, čitamo.....	23
Poetry Evening Event.....	24
Što za vas znači da je netko uspio u životu? Muke na probnoj maturi.....	25
Praktična nastava.....	26
Izložba Denisa Kraškovića - Čovjek životinja biljka	27
Izložba povodom Dana planeta Zemlje.....	28
Osvrti na film.....	29
Natjecanja.....	30
Školski sport.....	32

Albatros – list učenika Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik

Izdavač: Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik

Za izdavača: Antonio Lučić, prof.

Urednice: Mariela Marković, prof. i Romina Tomaš, prof. i dipl. bibliotekar

Lektor i korektor: Ivana Jadrov, prof.

Tisak: EURO PRINT d.o.o.

ISSN-1333-6878

Riječ ravnatelja...

Srdačan pozdrav svima koji će rado čitati ovaj broj Albatrosa, lista učenika Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik.

Pri kraju smo još jedne školske godine u kojoj smo uplovili u jubilarnu 170. godišnjicu obrazovanja kadrova u pomorstvu u Dubrovniku. Naša škola je nastavak te lijepe tradicije u kojoj su naši profesori obrazovali i odgojili nebrojeno mnogo pomoraca, ali i kvalitetnih ljudi koji su se iskazali svojim djelima i postupcima kako u poslovnom tako i u društvenom životu.

Prilika je ovo da svima njima uputimo jedno veliko HVALA!

Nadamo se i da ćemo završetkom ove školske godine nepovratno iza sebe pospremiti jedno neobično razdoblje školovanja i da se „novo normalno“ vrijeme više nikada neće ponoviti.

Upravo zato se okrećemo budućnosti i iznimno mi je zadovoljstvo predstaviti jedan manji dio svega što se događalo u našoj školi tijekom ove školske godine. Za sve naše projekte i aktivnosti nismo imali dovoljno prostora pa smo izdvojili one najinteresantnije, a vama, dragi čitatelji, ostavljamo na prosudbu koliko smo bili uspješni.

Naš cilj nisu samo obrazovna postignuća učenika, naš cilj je spremno odgovoriti svim izazovima 21. stoljeća koji nas potiču da se mijenjamo i obogaćujemo odgojno-obrazovni proces koji uključuje cjelovit razvoj mladih u zdrave, kreativne, produktivne i odgovorne osobe koje će svojim djelovanjem uspješno pridonositi društvenoj zajednici.

Na tom putu želim vam uspješan završetak školske godine, kao i dobrodošlicu novim generacijama učenika, te još jednom zahvaljujem svim zaposlenicima Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik i svim učenicima koji su svojim radom i zalaganjem pridonijeli da ovaj list ugleda svjetlost dana, kao i svima vama, dragi čitatelji, na potpori i podršci koju nam svih ovih godina pružate.

Worldskills Croatia 2021.

Od 11. do 13. svibnja 2021. naša škola bila je domaćin Državnog natjecanja učenika strukovnih škola – Worldskills Croatia 2021. u disciplini Pomorska nautika. Najveće strukovno natjecanje u ovom dijelu Europe u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih održalo se na Zagrebačkom velesajmu, a sudjelovalo je više od 300 učenika u 43 discipline. Posebnost natjecanja bile su stroge epidemiološke mjere i nemogućnost posjećivanja učenika osnovnih škola i drugih zainteresiranih posjetitelja. Međutim, svi događaji mogli su se pratiti putem različitih mrežnih stranica, društvenih mreža i izravnih prijenosa događaja.

Organizacijsko povjerenstvo

Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik prvi put je sudjelovala na Worldskills natjecanju u ulozi domaćina u disciplini Pomorska nautika. U radu organizacijskog povjerenstva sudjelovali su: Antonio Lučić, ravnatelj, Ljiljana Ćoza, školska pedagoginja, Maro Bošnjak, profesor nautičke grupe predmeta, Miroslav Kljunak, profesor strojarske grupe predmeta i Silvija Popović, profesorica hrvatskoga jezika.

Natjecateljska disciplina Pomorska nautika

Natjecateljska disciplina Pomorska nautika omogućava natjecanje učenicima koji se obrazuju za zanimanje pomorski nautičar. U Republici Hrvatskoj postoji šest strukovnih škola koje obrazuju učenike za to zanimanje, a na državnom natjecanju sudjelovali su učenici iz četiri škole: Pomorske škole Bakar, Prometno-tehničke škole Šibenik, Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik i Srednje škole Ambroza Haračića. Tijek rada natjecatelja odvijao se u sedam modula koji su obuhvaćali karakteristične poslove u kojima se koriste sredstva za rad kao u učionici ili na radnom mjestu. Prosudbeno povjerenstvo pratilo je i vrednovalo rad natjecatelja prema kriterijima standarda struke, a u radu povjerenstva sudjelovao je Jerko Strgar, nastavnik nautičke grupe predmeta u našoj školi. Državni prvak postao je Lovro Danilović iz Pomorske škole Bakar, a naš učenik Josip Džaja osvojio je četvrto mjesto.

Nastavak uspješne suradnje u Erasmus+ projektima

U sklopu Erasmus+ projekta *We are young, we are curious – Europe here we come!* našu školu posjetile su četiri profesorice Školskog centra Ptuj iz Slovenije. Stručno usavršavanje nastavnica realiziralo se kroz aktivnosti promatranja rada (tzv. job shadowing) u tri dubrovačke škole i jednoj udruzi od 19. do 23. travnja 2021.

Profesorice Tanja Steyer i Petra Oblak pratile su nastavu Engleskoga jezika kod profesorice Lukrecije Prcele u Pomorsko-tehničkoj školi Dubrovnik s naglaskom na engleski jezik u struci. Profesorica Monika Čeh pratila je nastavu Njemačkoga jezika u Turističkoj i ugostiteljskoj školi Dubrovnik i Gimnaziji Dubrovnik, a projektna koordinatorica Simona Kotnik obišla je sve tri škole i Centar za karijere mladih Dubrovnik proučavajući rad na projektima i razmjenjujući dobra iskustva s kolegicama i kolegama koordinatorima.

U listopadu 2021. ugodili smo šest učenika i tri nastavnika iz Školskog centra Ptuj u sklopu Erasmus+ projekta *Internationalization – a unique experience*. Kao projektni partner naša škola je slovenskim učenicima u Dubrovniku organizirala trodnevnu stručnu praksu u hotelima *Maestral*, hotelu *More* i cvjećarnici *Cvijet by Kike*. Učenici i nastavnici naše škole potrudili su se da slovenski gosti u slobodno vrijeme upoznaju školu, kulturne i prirodne ljepote našega grada i da im mobilnost ostane nezaboravna.

Realizacija ovih aktivnosti rezultat je dugogodišnje odlične suradnje i prijateljstva naše škole sa slovenskim partnerima, ali i s našim lokalnim dubrovačkim školama, udrugama i tvrtkama.

S obzirom na dobru atmosferu i razmjenu iskustava i dobre prakse tijekom mobilnosti, vjerujemo kako će i ove aktivnosti rezultirati nekom novom suradnjom u budućnosti.

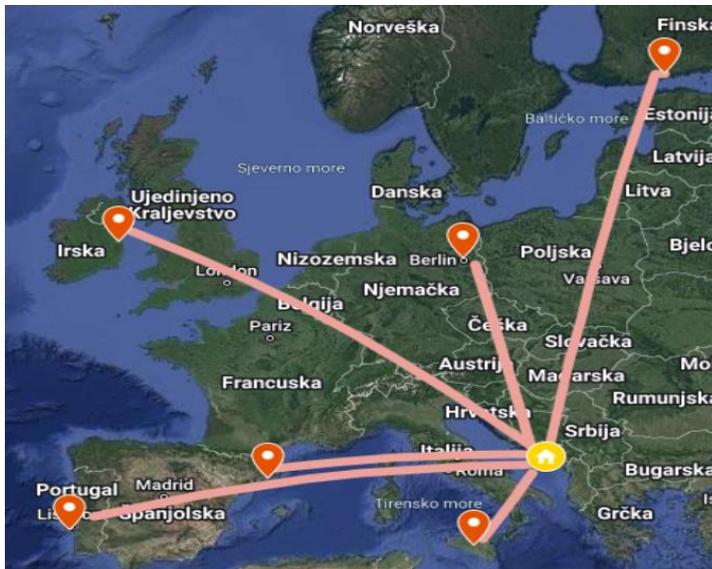
Projektni kutak

Erasmus+ projekt – Učenje je putovanje!

Našoj školi odobren je Erasmus+ projekt u sklopu Ključne aktivnosti 1 – mobilnost za učenike i osoblje u području odgoja i općeg obrazovanja. Projekt se trebao realizirati u školskoj godini 2020./2021., ali zbog pandemije koronavirusa njegova realizacija počela je u srpnju 2021. Projekt obuhvaća sedam strukturiranih tečajeva u kojima sudjeluje osam djelatnika škole u šest europskih zemalja. Teme strukturiranih tečajeva su: kvalitetna i funkcionalna uporaba mobilnih uređaja i digitalnih alata u nastavi i rad na tzv. pametnoj ploči, razvijanje metoda aktivnog učenja i kreativnog pristupa u motivaciji učenika, metoda istraživačkog i iskustvenog rada, razvijanje pedagoških kompetencija kroz vršnjačku medijaciju, aktivno slušanje i prihvaćanje, prepoznavanje i sprječavanje agresivnog i netolerantnog ponašanja i školski menadžment.

Realizacija projekta sudionicima i školi donosi poboljšanje odgojno-obrazovnog procesa

korištenjem različitih sadržaja, metoda i alata usklađenih s razvojnim potrebama učenika, uspješniju provedbu nacionalnih kurikuluma, motiviraniji i educiraniji kadar i stvaranje ugodnog okruženja za učenike i nastavnike kroz raznovrsnost nastavnih i izvannastavnih aktivnosti. Jedan od imperativa je i internacionalizacija ustanove: stjecanje međunarodnog iskustva i razmjena dobrih praksi i inovacija s kolegama iz različitih organizacija. U nastavku pročitajte gdje su bili naši nastavnici i ravnatelj i koja su njihova iskustva.

Hiliana Brunsko - Barcelona, Španjolska

Moja mobilnost provedena je u Španjolskoj, na poznatoj akademiji Europass u Barceloni. U šest dana obrađivali smo zanimljive teme, iskustva i doživljaje vezane uz nasilje, stereotipe, konflikte, emocionalnu inteligenciju i poticanje učeničkog samopouzdanja. Kroz radionice sam slušala mnogo o međuvršnjačkom nasilju koje je u današnje vrijeme najčešće kibernetičko nasilje. Ovo može uzrokovati negativne emocije, pad koncentracije, loše ocjene, loše vladanje, umor i općenito poremećaj u životu. Nasilje treba prepoznati na vrijeme i potom je potrebno reagirati na pravilni način. Naučila sam kako poticati učenike da razviju vještine 21. stoljeća poput empatije,

kritičnog i kreativnog razmišljanja, učinkovite komunikacije, upravljanja stresom, upravljanja emocijama i usredotočene svjesnosti (mindfulness). Osim što je tečaj bio jako zanimljiv i koristan, imala sam priliku upoznati Barcelonu. Upoznala sam se s njihovom kulturom i njihovim školskim sustavom. Posebno mi je bilo privlačno što sam pričala svoj materinski jezik, kušala sam domaću hranu i njihov način života.

Mariela Marković- Helsinki, Finska

Još kad sam se prijavljivala za naš Erasmus+ projekt, znala sam da želim ići u Finsku. Naime, poznato je da je finski obrazovni sustav među najboljim na svijetu i jako sam željela iz prve ruke vidjeti u čemu je njihova tajna. Usput sam željela u Finsku ići usred zime, da upoznam i tu čuvenu polarnu zimu, da možda sretnem i Djeda Mraza, ali kako smo zbog epidemije sve morali malo odgoditi, odlučila sam se ipak za kolovoz i, bez obzira što sam propustila zimski ugođaj, uživala sam u helsinškom ljetu.

Na radionicama i predavanjima je bilo 16 kolega iz različitih europskih zemalja i bilo je lijepo i korisno izmjenjivati naša školska iskustva. Moje su se radionice uglavnom doticale kreativnosti u nastavi, poučavanja usmjerenog na učenike i mogu reći da sam naučila mnoge nove stvari, neke sam stvari osvijestila, neke potvrdila, a ponajviše sam osvježila svoju ljubav za poučavanje i kreativnost u razredu.

A sad ću pokušati odgovoriti na to zašto je finski obrazovni sustav tako uspješan. Dvije su riječi koje oni stalni ističu kad govore o sebi i svojim školama- povjerenje i poštovanje. Povjerenje i poštovanje ide u svim smjerovima, nastavnici vjeruju u sustav, roditelji vjeruju nastavnicima, učenici i nastavnici su u odnosu međusobnom povjerenja i poštovanja. Osim toga, a ujedno i najvažnija stvar, država vidi obrazovanje kao najznačajniju stavku svoga prosperiteta i održanja i to čini bitnu razliku u odnosu na one sustave, uključujući hrvatski, gdje to nije tako.

Posjetili smo jednu finsku školu i uživali smo u njihovim učionicama, zajedničkim prostorima i mogla sam osjetiti da i učenici i nastavnici tamo zaista uživaju i rado provode vrijeme u školi. Svidjela mi se rečenica ravnatelja njihove škole koji je rekao da njihov obrazovni sustav ne počiva nužno na poticanju najboljih, već na tome da svi u sustavu (uključujući i najslabije) dosegnu svoj maksimum.

Što se tiče samog Helsinkija, svidjela mi se ta finoća, mirnoća i sklad kojim sve zrači. Helsinki je grad bezbrojnih jezera, lučki grad, grad kulture, jednakosti, grad s najljepšom javnom knjižnicom u kojoj sam bila, grad zadovoljnih ljudi, najkraće rečeno. Pitala sam se – bih li mogla živjeti gore, može li se ovo naše mediteransko sunce zamijeniti uređenim društvenim sustavom? Moram samo reći da bih, ako bih imala priliku, zasigurno razmišljala o tome.

Silvija Popović- Portugal

U listopadu 2021. sudjelovala sam na šestodnevnom tečaju „*Stimulating creativity and innovation in the classroom/Future classroom methodology of teaching*” u organizaciji CREF – Centro de Recursos Educativos de Formacao u Portugalu. Brojne radionice i predavanja na kojima sam sudjelovala s kolegama iz Poljske, Latvije, Italije, Njemačke i Hrvatske potaknula su me na promišljanje o kreativnim i inovativnim pristupima učenju i kvalitetnom korištenju tehnologije u nastavi. Osim korisnih digitalnih alata upoznala sam različite metode rada u nastavi koje motiviraju učenike i potiču ih na kritički pristup sadržajima. Neprocjenjivim smatram upoznavanje s portugalskim i drugim obrazovnim sustavima u Europi, razmjenu iskustava i dobre prakse s europskim kolegama.

Marina Serdarević i Linda Jurkić - Berlin, Njemačka

Berlin, grad nevjerojatne kreativne produktivnosti, urbane kulture i alternativne scene osvojio nas je „na prvu“. Pohađanje tečaja STEAM Education for a Reality Oriented and Fun Environment omogućio nam je suradnju i razmjenu iskustava s nastavnicima iz drugih europskih zemalja, primjenu i praksu Steam nastave, posjet Makerspace-u kao mjestu gdje se proces obrazovanja, dizajniranje i produkcija spajaju u jedno. Naglasak nije samo na procesu stvaranja i povezivanja s realnim životnim problemima, već i na vještinama 21. st. koje se stječu STEAM procesom - na komunikaciji, kritičkom razmišljanju, kolaboraciji i kreativnosti. Glavni naglasci

STEAM obrazovanja su: „Naš svijet je ono što mi stvorimo“, „Svako rješenje je moguće i jedinstveno“ i „Nitko neće biti u krivu“.

Berlin je glavni i najveći grad Savezne Republike Njemačke. On je nevjerojatno zeleni grad ne samo urbano, već i politički. Berlinčani, njih 3,5 miliona, uživaju u mnogim parkovima i drugim otvorenim površinama kao malo koja druga europska prijestolnica. Sa stotinama tisuća biciklističkih staza, strogom prometnom regulacijom, odsutnosti brežuljaka, Berlin je idealan grad da ga se istraži pješice ili biciklom. Nasljeđe burne povijesti iznjedrilo je gradski je krajolik prepun svih mogućih arhitektonskih stilova, od gotičkog do baroknog, preko socijalističkog do futurističkog stila.

Jerko Strgar- Dublin, Irska

Za svoju sam mobilnost odabrao Irsku i temu „Tablets i Smartphones“ odnosno IKT alati u nastavi. Predavanja je vodio Robert Schwamborn, i to u starom učeničkom internatu u sklopu crkve na nekih 10 min od centra grada.

Edukacija koja je trajala 6 dana je bila vrlo korisna, pogotovo danas kad se način izvođenja nastave mijenja i mogućnosti integracije online nastave i općenito tehnologije u obliku aplikacija sve je veća. Neke od tema koja sam slušao tijekom edukacije bile su kako integrirati mobitele i

općenito tehnologiju u nastavni proces, razumijevanje društvenih mreža, korištenje obrazovnih aplikacija i važnost komunikacije (s kolegama, učenicima, roditeljima).

Dublin je grad nastao u 13. stoljeću i uglavnom se diči gotičkim građevinama i multikulturnom baštinom. Irci, po temperamentu vrlo slični nama, imaju vrlo burnu povijest koja se može vidjeti skoro u svakom kutu grada. Imao sam priliku posjetiti i zapadnu obalu Irske s poznatim strmim stijenama „Cliffs of Moher“. Irci su poznati kao veseo narod, a Dublin po barovima i pivu Guinness koja se pije na litre kamo god došli.

Antonio Lučić - Sesimbra, Portugal

U sklopu projekta Učenje je putovanje! sudjelovao sam na strukturiranom tečaju u Sesimbri, prekrasnom ribarsko-turističkom mjestu 40-ak kilometara južnije od Lisabona.

Osim ugodne klime, vrhunskih delicija, veselih i dobronamjernih ljudi, Portugal je zemlja fada (strastvenog glazbenog žanra s tekstovima koji naglašavaju teške životne situacije), bogate pomorske tradicije (poznati svjetski istraživači: Fernando Magellan, Bartolomeo Diaz, Vasco da Gama) i šarenih keramičkih pločica kojima se tradicionalno oblažu fasade a nazivaju se Azulejos. Naravno, na svakom je kantunu neizostavan motiv Cristiana RONALDA i nogometa.

Teme na mom tečaju bile su vezane uz školski menadžment, upravljanje školom i procesima unutar škole (*Naziv tečaja: Leadership and in-service teacher's training*) u sklopu kojeg sam posjetio nekoliko škola u okolici. Prilikom obilaska prvo sam primijetio da uglavnom obuhvaćaju veliku površinu na kojoj su zgrade za sve uzraste (vrtići, osnovne i srednje škole), zajednički prostori za igru i slobodne aktivnosti učenika, dvorane i vanjska igrališta. Svime upravlja zajednička uprava s jednim direktorom i nekoliko pomoćnika koji su ujedno i nastavnici sa smanjenim obavezama u nastavi.

Interesantno je bilo vidjeti „učionicu budućnosti“ u srednjoj školi Manuel Martins (Setubal), gdje nastavnik samo organizira i nadgleda proces učenja, dok je naglasak na samostalnom i istraživačkom učenju. Učionica je opremljena suvremenim tehnološkim uređajima (3D printeri, video kamere, green screen, pametne ploče, flipchart ploče...) koje učenici koriste u svojim projektnim zadacima, što podrazumijeva rad u timu, istraživanje i prezentiranje rada.

Tijekom slobodnog vremena i obilaska kulturnih znamenitosti zanimljivo je bilo komunicirati s ostalim sudionicima tečaja. U grupi je bilo nastavnika i ravnatelja iz drugih europskih država (8 različitih država plus domaćin iz Portugala) od kojih sam puno naučio o njihovim školskim sustavima, što mi je bilo izuzetno korisno i inspirativno. Na kraju još jednom moram preporučiti Erasmus+ programe svima koji se nekada nađu u prilici. Ne razmišljajte! Nova poznanstva i razmjenjivanje iskustva s kolegama iz drugih država, upoznavanje s tradicijom i običajima drugih kultura i naroda ogromna je vrijednost za svakog čovjeka koju nikako ne smijete propustiti ako vam se ikada ukaže prilika.

RoboCup Junior Zagreb 2021.

Od 7. do 9. svibnja na više lokacija, održao se RoboCup Junior Zagreb 2021. godine. Zbog epidemioloških mjera planiran je u prosincu 2020. Naši učenici: Nikola Handabaka i Patrik Kralj sudjelovali su na ovom zanimljivom natjecanju u kategoriji Soccer Light Weight te osvojili 3. mjesto u teškoj i iscrpljujućoj borbi protiv ekipe koja je višestruko nastupala na svjetskim natjecanjima.

Natjecanje su organizirali Hrvatski robotički savez i Hrvatsko društvo za robotiku. Prijavljeno je 35 ekipa u 7 različitih kategorija: Rescue Maze, Rescue Maze Primary, Rescue Line, Rescue Line Primary, Rescue Simulation, Soccer Light Weight i On Stage. Zbog Covida dosta ekipa se nije ni prijavilo za natjecanje, jer je bilo teško pripremiti ekipe.

Pomogli su nam Društvo pedagoga Dubrovačko-neretvanske županije, Zajednica tehničke kulture Dubrovačko-neretvanske županije i Grad Dubrovnik.

RoboCup Junior 2021

Krajem šestog mjeseca (22.-28.06.2021.) prošle godine održano je svjetsko natjecanje RoboCup Junior 2021. na koje sam otputovao u Zagreb. Kako bi moglo sudjelovati što više natjecatelja, usprkos korona virusu, natjecanje je održano online u virtualnom prostoru. Virtualno smo boravili u Gather.town- u gdje smo se mogli naći i popričati s osobama iz raznih država tako da jednostavno vlastitim avатарom stanemo kraj njihova.

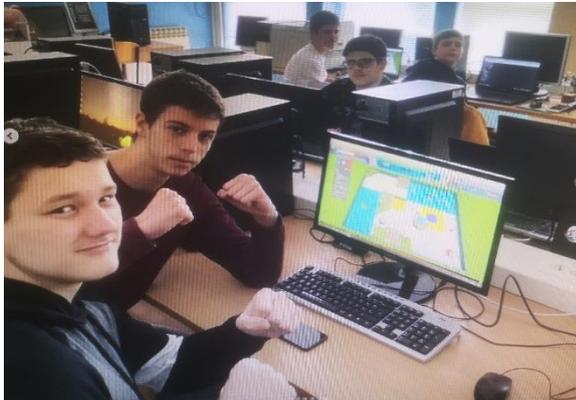

Moja ekipa natjecala se u kategoriji Soccer Simulation, u kojoj programiramo tri autonomna kockasta robota da igraju nogomet u simuliranom prostoru. Igralište je napravljeno kao digitalni webots svijet u kojem se treba odrediti položaj robota i lopte u svakom trenutku. Za vrijeme utakmice nisu dozvoljene promjene u programu. Cilj igre je da robot detektira loptu i zabije gol suparničkoj ekipi, što i nije jednostavno iako tako zvuči. Poluvrijeme traje po 10 minuta uz određena pravila. Osim glavnih utakmica, svaki drugi dan dobili bismo i dodatne zadatke koje je trebalo riješiti u roku od 24 sata te potom rješenje predstaviti sudcima. Osim utakmica i zadataka trebalo je odraditi predstavljanje ekipe na engleskom jeziku i napisati tehničku dokumentaciju. Cijelo natjecanje bilo je zanimljivo iskustvo. Upoznali smo puno naših vršnjaka, uglavnom Nijemaca i Korejaca.

Želio bih istaknuti suca Hikaru koji nam je uvijek bio spreman pomoći i od kojeg smo mnogo toga naučili. Cijelo vrijeme bili smo u Osnovnoj školi Mate Lovraka s drugim timovima iz Hrvatske i međusobno smo si pomagali. Uglavnom oni nama jer su ipak puno iskusniji. Neki od njih su više puta ostali među prvima na svjetskim natjecanjima. Ušli smo u osminu finala, gdje su nas izbacili Japanci. Osvojili smo 11. mjesto i jako smo zadovoljni jer se ova disciplina prvi put pojavila na nekom natjecanju i dosta je zahtjevna.

Patrik Kralj, 3.E

Državno robotičko natjecanje RoboCup Junior Croatia Open 2022

Državno robotičko natjecanje RoboCup Junior Croatia Open 2022 održalo se od 14. do 21. travnja u virtualnom obliku.

Ove godine na natjecanju je sudjelovalo čak 19 ekipa iz Dubrovnika u 5 različitih kategorija.

Dubrovačke ekipe su osvojile 2 druga i 3 treća mjesta u četiri različite kategorije.

Kategorija Soccer beginner: 2. mjesto, ekipa Milun: Patrik Kralj, Duje Handabaka, Noa Antolović i Orsat Kralj

Kategorija Formula Beginner: 2. mjesto, ekipa Izgubljeni: Lovre Begić, Matej Marić, Duje Handabaka i Matej Njirić

Kategorija Formula Beginner: 3. mjesto, ekipa Mirac: Antonio Kusić, Nikola Mrvalj, Hrvoje Vuletić i Petar Obradović

Kategorija Co Space Secondary: 3. mjesto, ekipa MC na kvadrat: Maroje Musladin i Domagoj Bjelopera

Višemjesečne pripreme učenika odradile su se u suradnji Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik, Društva pedagoga tehničke kulture DNŽ, Zajednice tehničke kulture Grada Dubrovnika i Hrvatskog robotičkog saveza. Pomogao je i naš bivši učenik Nikola Handabaka koji je, još dok je bio učenik naše škole, aktivno sudjelovao u robotičkim natjecanjima.

Kako smo obilježili Dan škole 2021.

Kako Dan škole obilježavamo 6. prosinca jer je tog dana sveti Nikola- zaštitnik pomoraca, a to je ujedno i Dan branitelja Dubrovnika koji su baš 6. prosinca u junačkoj borbi grad obranili na Srđu, gdje je danas Muzej Domovinskog rata, mi smo ovogodišnji Dan škole odlučili zajedno sa svojom razrednicom obilježiti penjanjem na Srđ, obilaskom Muzeja, a poslije toga jednom renesansnom turom po gradu. Unatoč lošem vremenu, kiši i hladnoći, uspjeli smo odraditi obje ture i u sljedećim tekstovima želimo objasniti zašto baš Srđ i što smo novo naučili toga dana.

Srđ

Brdo Srđ smješteno na sjevernoj strani grada Dubrovnika i još od davnina služi gradu kao prirodna zaštita od bure. Visoko 415 metara, svoj je naziv dobilo po najranijem dubrovačkom zaštitniku svetom Srđu. Prostire se od Dubrovnika na jugu do Rijeke dubrovačke na sjeverozapadu, Šumeta na sjeveru te Župe dubrovačke na istoku. Srđ je nekoć obilovalo hrastovom šumom koju su Dubrovčani nazivali dubrava te od tu potiče ime grada. Na brdu se za vrijeme Napoleona izgradila tvrđava Imperijal koja je imala važan strateški položaj za obranu grada u kojoj se danas nalazi muzej Domovinskoga rata koji je turistička atrakcija. Uz tvrđavu još se nalazi i spomenik kameni križ koji je podignut kao spomen na 1900. godina od Kristova raspeća. Do vrha Srđa može se pješice doći serpentinama na kojima se svake godine uoči Dana dubrovačkih branitelja i Uskrsa održava križni put. Na Srđ se može doći i žičarom koja vodi od Ploča do vidikovca na vrhu s kojeg se vidi savršena panorama Dubrovnika. Mi smo se odlučili ići pješice.

Tomislav Matić, 3.R

Dan branitelja Dubrovnika - zašto ga obilježavamo 6. prosinca?

Na blagdan sv. Nikole 6. prosinca 1991. u ranu zoru počeo je napad na Dubrovnik. „Od gospara je napad napravio branitelje, a od povijesnog grada metu.“ Branitelji, civili, žene i djeca očekivali su napad, bio je neizbježan, ali nikako u tolikim razmjerima. Obranu grada toga dana nije odradivala vojska, obučeni specijalci ili suvremeno opremljeni stratezi. 163 branitelja, heroja, učinila su nemoguće, obranili su svoj grad.

Napadi koji su trajali od početka 10. mjeseca 1991. odnosili su živote. Grad i ljudi u njemu bili su opkoljeni, kako s kopna, tako i s mora. Obruč kojim se moglo kretati bio je 7 do 8 km. Bez struje, tekuće vode i skoro nikakve veze sa ostatkom svijeta civili i vojska preživljavali su duge mjesece.

Branitelji su vodili bitke na Gornjem i Donjem Brgatu, Osojniku, Slanom, Komolcu, Župi, Cavtatu, Konavlima. Najteža možda bila je bitka na Srđu, a 31 hrvatski vojnik tog 6.12.1991. branio je neobranjivo. Uz pomoć topništva iz grada koje je pucalo po tvrđavi odbili su JNA i natjerali ih na povlačenje.

Vjerujem da se i danas, posebno na svoj dan, branitelji prisjete suboraca kojih više nema i odaju im počast. To radimo i mi ostali, zahvalni za njihovu žrtvu i nesebičnost i zahvalni na svemu što danas imamo.

Andelko Vukoja, 3.R

Tvrđava Imperijal

Tvrđava Imperijal fortifikacijski je objekt na vrhu brda Srđ. Gradnja utvrde izravno je vezana uz razdoblje francuske vlasti u Dubrovniku koja je trajala od 1806. do 1814. godine. Francuzi 1806. godine zauzimaju Dubrovačku Republiku. Razdoblje okupacije traje 2 godine, a 1808. godine Republika se i formalno ukida. Da bi osigurali svoje položaje,

čim su došli u lipnju 1806., Francuzi počinju s gradnjom utvrde na Srđu. Nisu imali vremena za brzu gradnju jače utvrde, no već tada se ukopavaju te počinju graditi bedem prema istoku i prema sjeveru prema otomanskoj granici i Žarkovici, na mjestu stare crkve sv. Srđa. Naime, iz tih su pravaca očekivali napad Rusa i Crnogoraca.

Tvrđava se u današnjem obliku počela intenzivno izgrađivati kamenom 1810. godine. Gradnju je vodio general Auguste Marmont. Budući da je Napoleon bio car, pojedina je područja Carstva podijelio svojim podanicima. U gradnji utvrde sudjelovali su stanovnici šireg dubrovačkog područja i klesari s Korčule jer se odatle donosio kamen.

U isto je vrijeme izgrađena utvrda Royal na najvišem vrhu otoka Lokruma (kao prva obrambena linija sa mora) koju je započeo Marmont 1806., a završili su je Austrijanci 1835. Tvrđava Imperial zapravo je bila glavni stožer francuske vojske na dubrovačkom području. Izgled utvrde Imperial s vremenom se promijenio. Nakon poraza Francuza i pada Napoleona te nakon Bečkog kongresa 1815., Dubrovnik i Dalmacija, kao i čitava Hrvatska, potpadaju pod austrijsku vlast. Tada austrijska vojska preuzima utvrdu Imperial i tu smješta svoje trupe. U nekoliko navrata austrijska vojska proširuje i nadograđuje tvrđavu tako da je njen konačni izgled izmijenjen, bastioni su pojačani, a tvrđava je proširena.

Tvrđava je bila u vojnoj funkciji do 1882. jer se Dubrovnik smatrao utvrđenim gradom, a bio je na samoj granici s Osmanskim Carstvom. Austrijanci su iz te utvrde pratili zbivanja na granici.

Obrana u Domovinskom ratu

Utvrda nije napadana od svoje izgradnje pa sve do 1991. godine i Domovinskog rata, odnosno opsade Dubrovnika. U utvrdu su malobrojni branitelji Dubrovnika uspješno odolijevali svim napadima JNA i dragovoljaca iz svih krajeva istočne Hercegovine i Crne Gore. Utvrda Imperial i njeni branitelji su 6. prosinca 1991. godine doživjeli najteži napad otkad je utvrda izgrađena. Tijekom napada utvrda je pretrpjela velika oštećenja.

Lovre Begić, 3.R

Muzej Domovinskog rata

Muzej Domovinskog rata Dubrovnik povijesni je muzej koji se bavi proučavanjem Domovinskog rata i predočava ratnu atmosferu devedesetih godina 20. stoljeća. U muzeju se mogu vidjeti razne zbirke dokumenata, videozapisi, predmeti i fotografije.

Nakon srpsko-crnogorske agresije na dubrovačko područje i Republiku Hrvatsku 1991. i završetka Domovinskog rata, Muzej je, uz potporu Grada Dubrovnika i suradnju s dubrovačkim braniteljima i raznim udrugama, u razdoblju od 1995. do 2017. obogatio sve svoje zbirke sadržaja koji predočava Domovinski rat.

U neobnovljenoj tvrđavi Imperijal na Srđu postavljena je izložba „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“ Tijekom Domovinskog rata tvrđava je bila prva crta obrane Dubrovnika i u njoj je bilo smješteno Zapovjedništvo 163. dubrovačke brigade Hrvatske vojske te je postala simbolom herojske obrane Grada. Izložba je otvorena na Dan domovinske zahvalnosti 2008. kao prva faza projekta budućega Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik. Sastoji se od četiri tematske cjeline: Pad Dubrovačke Republike i povijest objekta Fort Imperial, Srpsko-crnogorska agresija 1991., Dani pobjede – oslobodilačke akcije Hrvatske vojske i Stradanja stanovništva, civilnih objekata i spomenika kulture na dubrovačkom području.

Prikazan je tijek Domovinskog rata na dubrovačkom području od početka srpsko-crnogorske agresije 1991., pobjeda Hrvatske vojske i povratak izbjegloga i prognanoga stanovništva na okupirana područja i završetak rata 1995. Izloženi su originalni dokumenti, umjetničke i dokumentarne fotografije iz Domovinskog rata, naoružanje, minsko-eksplozivna sredstva, dijelovi ratne opreme, ratne zastave postrojba, originalne snimke i videozapisi.

Tomislav Cvjetović, 3.R

Sveti Nikola

Sveti Nikola je zaštitnik pomoraca i djece. Rođen je u gradu Patari u Maloj Aziji, u pokrajini Liciji u 3. st. Imao je bogate roditelje koji nisu mogli imati djece pa su izmolili Boga nakon čega im je dao Nikolu koji je dobio ime po svom stricu biskupu Miri. Nakon što mu roditelji umiru, on je počeo širiti dobrotu i ljubav te postaje svećenik. Nakon što mu stric umire, svi su mislili da će ga naslijediti, ali je on otišao u Palestinu. Vraća se poslije nekoliko godina i postaje biskup. Prema vjerovanjima činio je čudesa poput smirivanja uzburkanog mora zbog čega je zaštitnik pomoraca i mornara. Blagoslovom je ozdravio dijete kojem je zapela riblja kost u grlu zato je zaštitnik djece. Zaštitnik je i pomoraca, djevojaka, siromaha, studenata, farmaceuta, pekara, ribara, zatvorenika, trgovaca, putnika, mnogih gradova širom svijeta.

Petar Pavel Vojvoda, 3.R

Pomorstvo u Dubrovačkoj Republici

Prema povijesnim izvorima u Dubrovniku kao gradu već je u IX. stoljeću razvijeno pomorstvo i brodarstvo. Unatoč tadašnjoj dominaciji Bizanta, pa poslije i Venecije, Dubrovnik zbog svog iznimnog položaja i diplomatske, trgovačke i pomorske snalažljivosti izrasta u dobro organiziranu pomorsku i trgovačku, tada komunu i važnu luku za feudalne države u zaleđu. Ni podložnost Veneciji nije posve omela dubrovačku trgovinu.

Veoma živ dubrovački pomorski život i pomorsko-trgovačke veze najbolje ilustrira VII. knjiga dubrovačkog Statuta iz 1272. U njoj su navedene razne odredbe o zalogu u pomorstvu, lučkim taksama, pomorskim i trgovačkim udrugama, brodskim posadama, brodogradilišnim radnicima, o dužnostima i plaćama mornara i o tome koliko je najviše dopušteno ukrcati tereta na brod. Navedene su i brodske mjere, a spomenuti su i tipovi brodova: karaka, lignum, navigium, navis, galija, navicula, barcusij, kondura, itd. Po kvaliteti gradnje i maritimnim sposobnostima oni su zasigurno najbolji trgovački jedrenjaci svog vremena.

Najstariji ugovor o pomorskom osiguranju u Dubrovniku zabilježen je 1395., a dubrovački pomorski zakon o osiguranju napisan je 1568. (*Ordo super assecuratoribus*) i najstariji je na svijetu. Također se pomorstvo Dubrovnika javlja i u djelima velikog engleskog dramatičara Williama Shakespearea "Mletački trgovac" ("The Merchant of Venice") i "Ukročena goropadnica" ("The Taming of the Shrew") javlja se termin "Argosy" koji znači "dubrovačka lađa" (riječ je nastala od talijanskog Ragusea, tj. una Ragusea). Oba djela su napisana u razdoblju od 1590. – 1600. i objavljena nekoliko godina poslije.

Dubrovnik je pod Venecijom bio skučen, ali nakon 1358. u Ugarsko-Hrvatskom Kraljevstvu stječe veću autonomiju i postaje (od 1358. do 1420. godine) najvažnija luka na istočnoj jadranskoj obali. Tada se mornarica razvija bez smetnji. U 14. stoljeću u brodogradilištima je napravljeno preko dvije stotine različitih tipova trgovačkih jedrenjaka: karaka, kondura, tarida, nava, itd. pa i ratni brodovi kojima je Dubrovnik sudjelovao u ratovima na strani zapadnoeuropskih kršćanskih flota. Godine 1526. mijenja se sve jer je Osmansko Carstvo pokorilo redom mnoge srednjovjekovne države i zauzelo najveći dio Balkana. Dubrovnik se vojnički nije mogao oduprijeti pa je, poučen prijašnjim iskustvom, uspostavio tributarni odnos prema Turskoj i priznao svoju zavisnost, ali tako sačuvao gotovo potpunu samostalnost.

Dubrovnik je tada doživio veliki ekonomski i kulturni procvat, a njegova mornarica ubraja se među najistaknutije svjetske trgovačke flote. I to sve do velikih geografskih otkrića i preseljenja trgovine na Atlantik u 16. st. kada se naglo razvijaju zapadne zemlje i početkom 17. st. preuzimaju kontrolu nad Atlantikom i većim dijelom Mediterana. S portugalskim istraživanjima koja su otvorila nove oceanske rute, trgovina začinima više nije išla kroz Sredozemno more.

Štoviše, otkriće Amerike pokrenulo je krizu sredozemnog brodarstva. To je bio početak propadanja i Mletačke i Dubrovačke Republike.

U međuvremenu dogodio se i veliki potres (6. travnja 1667.) u kojem je poginula gotovo polovica stanovništva grada te je napravio ogromnu materijalnu štetu. Potres je ubio oko 2000 građana, a u ostatku Republike i do 1000. Potres je srušio i većinu gradskih javnih zgrada, a netaknuti su ostali samo vanjski zidovi. Uništene su građevine u gotičkom i renesansnom stilu – palače, crkve i samostani. Od većih gradskih javnih građevina preživjele su samo palača Sponza i prednji dio Kneževa dvora na Lužinom trgu. Grad je postupno obnovljen u skromnijem baroknom stilu. Uz velike napore Ragusa se malo oporavila, ali je i dalje ostala sjena nekadašnje Republike. Međutim, ni to nije dugo trajalo jer Francuzi ulaze u Dubrovnik 27. svibnja 1806., a Dubrovačku Republiku ukidaju 31. siječnja 1808.

Nautička škola u Dubrovniku počinje raditi 1852. godine i odonda se u Gradu kontinuirano obrazuju mladi pomorci koji čuvaju tradiciju svoga grada.

Baldo Butirić, 3.R i Noel Pejković, 3.R

Marin Držić

Marin Držić, kojeg su čak i njegovi suvremenici zvali Vidra, rođen je 1508. u Dubrovniku. Dolazi iz obitelji trgovca, ali za vrijeme Držićeva života poslovi obitelji Držić počeli su propadati pa je to utjecalo ne samo na ekonomsko stanje obitelji, već i na samog Marina i njegovu sudbinu. Držić je nakon školovanja u Dubrovniku, studirao pravo u Sienu u Toskani. Za vrijeme studiranja, Držić se počeo ozbiljno zanimati za glumu i kazalište. Sudjelovao je izvedbama renesansnih komedija koje su se često morale igrati u tajnosti. Držić je zbog toga bio i uhićivan, te njegovo ime pronalazimo i na popisu kažnjenika. 1546. godine Držić se vraća u Dubrovnik i tamo radi mnogo različitih poslova kako bi si osigurao egzistenciju, budući da ga obiteljski novac više nije mogao uzdržavati. Bio je upravitelj crkve Svi Sveti, a onda je prešao u službu austrijskog grofa Rogendorfa, s kojim je otišao u Beč. Unatoč finansijskim beneficijama, Marin Držić se nije dugo zadržao na toj poziciji, vjerojatno zbog osjećaja poniženja na poziciji sluga. Ipak, to iskustvo mu je pomoglo da uvjerljivo napiše lik dosjetljivog i pomalo superiornog lika sluga Pometa u drami *Dundo Maroje*. Svoju književnu karijeru Marin Držić započeo je pišući ljubavna pisma. Usavršio se radom na dramskim djelima, po kojima je ostao poznat kao renesansni književnik. Napisao je *komedije Dundo Maroje*, *Skup* i *Novelu od Stanca* koja su ostala njegova najpoznatija i najznačajnija djela, a tu su još i pastorele *Venera* i *Adon*, *Tirena* i tragedija *Hekuba*.

Nakon drugog povratka u Dubrovnik, 1550. godine, Držić se zareadio i postao svećenik. Ta pozicija nije umanjila njegov problem s novcem. Zato je 1562. otišao u Veneciju i tamo radio kao kapelan venecijskog nadbiskupa. Nakratko se vratio u Dubrovnik, ali je već 1566. godine otišao u Firencu i tamo pokušavao politički utjecati na raspad plemićke vlasti u Dubrovačkoj Republici, te na uvođenje demokracije. U svojim naumima nije uspio. Umire u Veneciji, gdje mu je i danas grob.

Edi Burina, 3.R

Dom Marina Držića

Dom Marina Držića nalazi se u Širokoj ulici 7 u Starom gradu u Dubrovniku. Po naravi je kazališni muzej, znanstveno-dokumentaristički institut i izložbeni prostor te je zamišljen kao mjesto sjećanja na dubrovačkog renesansnog književnika. Također je najmanji dubrovački muzej. Smješten je uz crkvu Domino, u zgradi izgrađenoj nakon potresa 1667. godine. Muzejska zbirka Doma Marina Držića sastoji se od kazališnih programa, plakata i fotografija utemeljenih na Držićevim djelima, te od slikarskih portreta suvremenih slikara, skulptura malih formata i predmeta primijenjene umjetnosti. Tamo se održavaju razna događanja, kao što su likovne radionice, tematska vođenja te prezentacija plakata, programa i fotografija Držićevih izvedbi u Hrvatskoj i svijetu. Edukativni programi i radionice prvenstveno su namijenjeni učenicima osnovnih i srednjih škola, a osmišljeni su kako bi se polaznike radionica što više zainteresiralo za život renesansnog Dubrovnika. Dom Marina Držića teži postati znanstveno istraživački centar za proučavanje lika i djela najvećeg hrvatskog komediografa te mjesto u kojem će se svaki posjetitelj Doma Marina Držića vremenski vratiti u renesansu i osjetiti život tadašnjeg Dubrovnika.

Matej Njirić, 3.R

Natpis na crkvi svetog Roka

Nogomet se u Dubrovniku igrao ispred franjevačke crkve i ispred crkve sv. Roka i u Širokoj ulici. God. 1463. vlada je zabranila igru loptom u blizini franjevačke crkve i katedrale. Zanimljivo je upozorenje uklesano na zidu crkve sv. Roka: ***Pax vobis. Memento mori qvi ludetis pilla.***

1597. (Mir vama! Sjetite se da ćete umrijeti vi koji se igrate loptom), što znači da je igra bila bučna, a sigurno je smetala prolaznicima, ali i svećenicima. Prema izvorima taj je natpis dao u kamen uklesati don Ivan s namjerom da zaprijeti i time potjera djecu koja su se tu igrala s loptom i radili buku u popodnevnom i večernjim satima i time ometali mise koje je vodio. Natpis je vidljiv i danas i podsjetnik je da je nogomet oduvijek „najvažnija sporedna stvar na svijetu.“

Igor Mišić, 3.R

Na blagdan svetog Nikole učenici 2. Na položili vijenac u more

Povodom Dana škole na blagdana svetog Nikole, zaštitnika pomoraca, ribara, putnika i djece, a u spomen na stradale i nestale pomorce 2. Na razred u pratnji našeg razrednika, profesora Jerka Strgara, u more je položio vijenac.

Baka učenika Marina Matijaša izradila je vijenac koji smo zajedno sa cvijećem, koje smo sami donijeli, bacili u more. Prije nego smo pošli na Porporelu, napravili smo jednu zajedničku fotografiju ispred crkve sv. Vlaha. Uputili smo se prema Porporeli s ciljem da, unatoč ne baš idealnom vremenu, realiziramo svoju nakanu. Nakon bacanja vijenca, pomolili smo se za sve pomorce.

Filip Matušan, 2. Na

The feast of St. Nicholas is the most important day for all the sailors around the world. It is celebrated on December 6, so on that day we went to the Maritime Museum in Dubrovnik with our professor Mrs. Šoletić.

The Maritime Museum was founded in 1949, and since 1987 it has been a part of the Dubrovnik Museums. The main part of holdings arose from numerous donations of Dubrovnik citizens. The museum systematically collects, studies, exhibits and publishes the museum material from the long maritime past of the Dubrovnik region, all the way since Antiquity. Today it has holdings of over five thousand objects classified into fifteen collections.

In my opinion, it is better that we went to the museum that day instead of sitting a school because it was St. Nicholas day after all. We enjoyed and learned a lot about the history of Dubrovnik seafaring. I definitely recommend you to visit that museum and I hope you will have a good time there.

Josip Jelinić, 3. Nb

Maritime Museum

On Saint Nicholas day we visited Maritime Museum with our teacher Šoletić. Since 1952, the Museum has been located on the first and the second floor in the massive St. John (sv. Ivan) fortress on the old harbour.

This fort protected the entrance to the city port and was one of the most important in the defence of the city, next to fortress St. Lawrence (Lovrijenac). The Museum systematically collects, exhibits and publishes museum material from the long maritime past of the Dubrovnik area, dating back to ancient times. The museum has a rich library with more than eleven thousand titles of professional maritime and related literature. It is the best place where you can get to know the rich Dubrovnik maritime heritage.

I really liked the Museum. I think it gave me a new perspective to our maritime tradition, and also a motivation to be a part of that profession.

Bruno Trojić, 3. Na

DEŠINE radionice o nasilju u mladenačkim vezama

DEŠA je 7. i 9. prosinca 2021. provela uvodne radionice za naše učenike s temom nasilja u mladenačkim vezama. Ove se radionice provode u suradnji s Odjelom za mentalno zdravlje (ZZJZDNŽ). Radionice se održavaju kroz projekt: „Ljubav nije nasilje“, a kojeg financira Grad Dubrovnik. Učenici su sa zanimanjem slušali i sudjelovali.

Vidjelo se da ih tema zanima i da im je sadržaj radionica interesantan. U našem je društvu još uvijek donekle prisutan nedostatak svijesti o ovom problemu, kao i mišljenje kako su neki oblici nasilja „normalni“ dio veze. Takvo shvaćanje može dovesti do tolerancije mladih prema nasilnim i rizičnim vezama. Stoga se na radionicama razgovaralo o vrstama nasilja kao i posljedicama nasilja po žrtvu. Učenici su informirani o obrascima ponašanja počinitelja te o tome kako se mogu prepoznati prvi znakovi kontrolirajućeg ponašanja u vezi. Opisano je uobičajeno ponašanja osobe koja se nalazi u nasilničkoj vezi te što se može napraviti u tom slučaju. Mlade je potrebno podučiti što su kvalitetne partnerske veze te kako ih ostvariti.

MINI INTERVJU

IME Mirna

PREZIME Rimac

HOBİ Ribanje na udicu iz barke

IDEALAN ODMOR Skrivena plaža na osami

OMILJEN SPORT Nogomet i naša reprezentacija

KUĆNI LJUBIMAC Mačak Muki

NAJDRAŽI CVIJET Žuti neven

OMILJENA RAZONODA Šetnje uz more

NEOSTVARENO PUTOVANJE Doživjeti Auroru Borealis

NAJDRAŽE JELO Riba na gradele

RADO ČITAM Časopis „Meridijani“

NAJDRAŽE MJESTO otok Lokrum

DOBRO KUHAM To treba pitati moje ukućane

NE VOLIM Kad zapuše jugo

SITNICA KOJA MI PUNO ZNAČI Znak pažnje od meni drage osobe

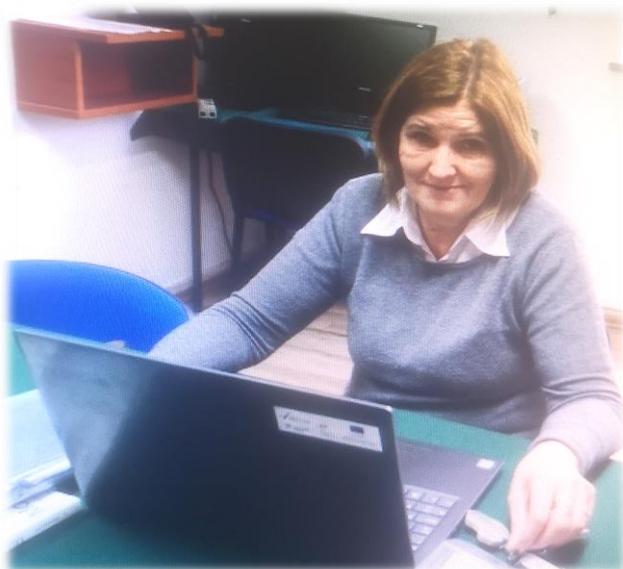
VESELI ME Kad vidim da su svi zadovoljni u mojoj blizini

NAJDRAŽA UZREČICA ILI MOTO Smisao života nije traženje sebe nego stvaranje.

KRATKA PORUKA NAŠIM UČENICIM Idi prema zacrtanom cilju i nikada ne posustani.

MINI INTERVJU

IME Vedrana

PREZIME Kaciga

HOBI Planinarenje, vrtlarenje

IDEALAN ODMOR Čitanje, pletenje, šetnja uz more, rješavanje zadataka

OMILJEN SPORT Badminton, tenis, odbojka...

KUĆNI LJUBIMAC Nemam kućnog ljubimca, a kad bih ga imala to bi bio konj, majmun, pas ili lane

NAJDRAŽI CVIJET Mimoza, kamelija, magnolija, tratinčica, mak

OMILJENA RAZONODA Kazalište, druženje s prijateljima

NEOSTVARENO PUTOVANJE Egipat, putovanje na Mjesec

NAJDRAŽE JELO Riba i divljač

RADO ČITAM Stručnu literaturu

NAJDRAŽE MJESTO Split

DOBRO KUHAM Nemam specijalitet kuće, ali se trudim da ono što skuham bude jestivo

NE VOLIM Izrugivanje, ogovaranje, licemjerstvo, biti s dosadnim ljudima

SITNICA KOJA MI PUNO ZNAČI Lijepa riječ, sitna pažnja

VESELI ME Prijatelji, obitelj, knjige, putovanja

NAJDRAŽA UZREČICA ILI MOTO Kad odrastete otkrit ćete da imate dvije ruke, jednu za pomaganje sebi, a drugu za pomaganje drugima.

Ako želite živjeti sretan život povežite ga s ciljem, a ne s ljudima ili stvarima.

KRATKA PORUKA NAŠIM UČENICIM Vjerujte u znanje. Vjerujte vašim profesorima. Vaš uspjeh je i njihov. Odaberite posao koji će vas veseliti. Vjerujte u ljubav...

UNICEF- Škole za Afriku

Naša je škola, već tradicionalno, i ove godine sudjelovala u UNICEF-ovu projektu Škole za Afriku donacijom od 2050,00 kuna. Akciji su se odazvali učenici svih razreda te nesebično odvojili nešto novca za ovu plemenitu svrhu. Također, priključili su se i djelatnici škole.

UNICEF je 11. prosinca 2021. godine proslavio svoj 75. rođendan zalaganja za djecu i rada na području dječjih prava. Sva postignuća koja je ostvario, otkad je 1945. godine osnovan na prvoj Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda, omogućena su i zbog podrške mnogih dobrih ljudi koji svojim radom i donacijama podržavaju Unicef - ove programe za pomoć djeci.

Možda niste znali...

UNICEF se kroz program WASH bavi problemima vrlo važnim za zdravlje i preživljavanje djece, a prva slova u nazivu programa znače:

water = voda, sanitation = sanitarije, hygiene = higijena.

Za Madagaskar koji je treća po redu zemlja svijeta s najnižim pristupom pitkoj vodi i korištenju sanitarija ovaj je program osobito važan. Samo 51 % stanovništva Madagaskara ima pristup pročišćenoj pitkoj vodi.

Crveni križ

Pred Uskrs je u našoj školi provedena humanitarna akcija Crvenog križa u kojoj se prikupljala pomoć za naše potrebite sugrađane. Odaziv je bio dobar i skupilo se dosta namirnica. Zahvaljujemo svima!

Čitam, čitaš, čitamo...

Godina čitanja obilježena je na razini cijele Hrvatske, a naši su učenici prvog razreda iznijeli svoje mišljenje o važnosti čitanja u današnjem društvu kao i o tome vole li više čitati tiskane ili elektroničke knjige. Neke od njihovih odgovora možete pročitati ovdje...

Dokazano je da čitanje poboljšava razumijevanje osjećaja drugih ljudi i empatiju. Čitanje razvija mozak.

Čitanje je važno za skretanje pažnje od ekrana.

Čitanje je važno jer proširujemo vokabular, a to nam pomaže u izražavanju.

Čitanje je važno jer proširujemo vokabular, a to nam pomaže u izražavanju.

Čitam oboje, ali malo više tiskane knjige.

Radije čitam tiskane knjige, bolje se u njih uživim.

Više volim tiskane knjige jer ako već radimo nešto što nema veze s internetom neću još dodatno oči uništiti.

Mislim da u današnjem svijetu čitanje nije toliko bitno jer se većina djece zabavlja s mobitelima.

Radije čitam tiskane knjige jer elektroničke knjige, barem meni, smanjuju pozornost kod čitanja.

Radije čitam tiskane knjige jer je bolje čitati s papira.

Mislim da je čitanje važno jer kroz njega djeca razvijaju maštu, posebno čitajući avanturističke knjige.

Čitam radije tiskane knjige jer kad čitam preko mobitela, nakon duljeg vremena, počnu me boljeti oči.

Radije čitam elektroničke knjige, zauzimaju manje prostora.

Radije čitam tiskane knjige jer volim miris knjige.

Radije čitam tiskane knjige jer ne moram plaćati naslove poznatijih pisaca već su besplatne u knjižnicama.

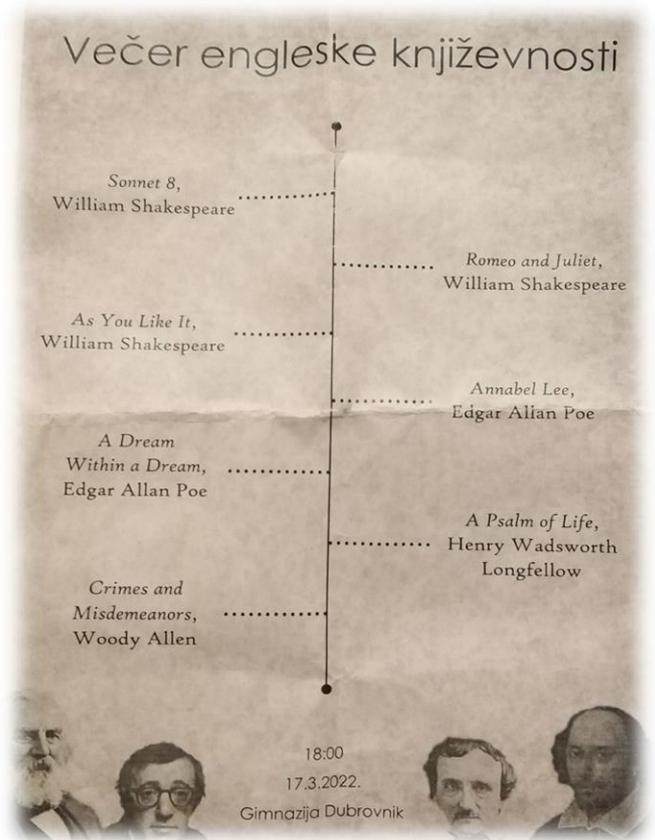
POETRY EVENING EVENT

Our English teacher Mrs Šoletić offered us a visit to the grammar school to listen and be a part of a poetry evening event.

As expected everybody reacted bitterly but on the day roughly half the class arrived to listen to the English poetry.

Once we entered their school and found the classroom where this event was being held we were a bit taken back. The whole event was in a small classroom that functioned as a library.

I was surprised to see so many students preparing their poetry reading. Most of them were on the floor, my colleagues and I preferred to stand outside the door and listen.

I was enjoying the poetry but I was disappointed when they declared it was over after a few minutes. I hope next time it will last a bit longer.

Marko Meštrović, 4. BS

Što za vas znači da je netko uspio u životu?

Uspjeh ne mora biti povezan s novcem i statusom. Možda je za vas uspjeh obitelj, slobodno vrijeme, posao koji volite...svatko od nas ima specifičan splet vrijednosti, životnih iskustava, uvjerenja, osjećaja koji ga čine upravo takvim kakav jest i svatko ima svoju definiciju uspjeha.

Smatram da ste uspjeli kad se pogledate u ogledalo i cijenite ono što vidite. Uspjet ćete kad shvatite da su neuspjesi i padovi dio osobnog rasta. Nitko ne može biti uspješan 100% svog vremena. To jednostavno nije moguće. Život su pobjede i porazi.

Uspjeli ste ako ste se okružili pravim ljudima, imate potporu oko sebe, ne bojite se zatražiti pomoć kad vam je potrebna. Uspjeli ste ako ste fokusirani na sebe, nije vas briga što drugi misle o vama, niste zavidni ili ljuti zbog tuđeg uspjeha. Imate više standarde, pogotovo duhovne. Život može biti pun razočaranja ako ga odlučite gledati na taj način. Ni jedno negativno iskustvo nije uzaludno. Uspjeli ste ako uvijek gledate svjetliju stranu. Sreća je krajnja definicija uspjeha. Sreća nema veze ni sa stanjem na bankovnom računu, ni s veličinom stambenog prostora, niti brojem automobila koje posjedujete. Ako za sebe možete reći da ste sretna osoba, onda ste uspjeli u životu.

Matej Taslak, 2.E

Muke na probnoj maturi

Tužna subota u Pomorskoj školi. Probudio sam se s gorkim osjećajem u ustima. Kako me budilica zvala da se dignem tako me bol u prsima držala u krevetu. Nakon tri Očenaša, odlučio sam se dignuti.

Razmišljao sam zašto jedan tako običan i bezvezan čovjek poput mene mora biti pogođen takvom patnjom. Gledao sam ljude koji prolaze sa smješkom na licu i kavom u ruci. Unatoč svoj boli, došao sam u školu i zatekao svoje kolege u jednakoj patnji. Duše su se raspadale, bol je bila velika.

I napokon, počeli smo pisati test. Nakon deset minuta shvatio sam da ne znam zašto sam došao... Nakon jedne ure predao sam ispit, izašao iz razreda sa željom da pojedem jednu masnu piletinu kod Mare. Taman kad sam mislio da ću u ovom danu osjetiti malo veselja, dogodilo se. Mare je bila zatvorena.

Spuštene glave, tužnog lica i praznog stomka uputio sam se prema Pemu. Izašao sam iz njega s tvrdom pizzom i hladnim kroasanom. Veliki uzdah između svakog zalogaja miješao se sa suzama koje su svakog trenutka iz oka mogle krenuti. Ipak, stisnuo sam zube i pošao na esej.

Tako sam se našao u ovoj nezgodnoj situaciji ne znajući ništa o Posljednjim Stipančićima.

Roko Česko, 3.NB

Praktična nastava

Učenici rado pohađaju praktičnu nastavu. Lijepo je ponekad učionicu zamijeniti boravkom na svježem zraku posebno ako je uz to još i lijep dan. Učenici 1.Na i 1.Nb pod vodstvom svoje nastavnice Hiliane Vallejo de Brunsko bili su jako marljivi. Evo i kratkog dojma jednog od njih:

„Na praksi učimo brusiti i pituravati bitve, klupe, održavati prostorije za rad, pravilno rukovati alatima, bojama i sredstvima za održavanje. Najviše volim brusiti i pituravati određene predmete jer je zabavno, učim nešto novo, a to će biti korisno ako budem išao na brod. Izabrao sam dobru školu i preporučujem je ostalima.“

Matija Miladin, 1.Nb

Kako napisati tekst služeći se izvorima

Izložba Denisa Kraškovića - Čovjek životinja biljka

Jednog smo petka, u listopadu, imali dan kulture, umjesto u školu, išli smo u kino, pogledati film Murina i na izložbu Denisa Kraškovića u Umjetničku galeriju Dubrovnik. Većini nas ova je izložba bila i prva prilika da posjetimo ovu galeriju.

Denis Krašković hrvatski je slobodni umjetnik koji živi u Zagrebu. Diplomirani je kipar i dizajner. Izlagao je na mnogim samostalnim izložbama u Hrvatskoj i inozemstvu. Autor je šesnaest javnih skulptura koje su izložene diljem Hrvatske.

Kraškovićeva izložba „Čovjek životinja biljka“ tematski obuhvaća njegove radove koje je stvarao od bliže budućnosti pa sve do prošle godine. Svojim djelima želi gledateljima prikazati širu sliku realnosti. Denis Krašković kroz privid jednostavnog izraza zahvaća kompleksne teme, a jednako se intenzivno i strastveno koristi i cijelim rasponom različitih medija umjetničkog izražavanja. Osim skulptura na izložbi su predstavljene slike, crteži te video uradci. Denis Krašković u svom radu kroz jednostavan izraz spaja najrazličitija područja.

Na poseban način uključuje religijsku i duhovnu komponentu. Zaštitni znak Kraškovićeva stvaranja su životinje gdje umjetnik želi održati prepoznatljivost životinja, no uz dodavanje čiste intenzivne boje. Njegove dvije skulpture poznate su svim posjetiteljima Arene Zagreb- umiljato dvometarsko narančasto Janje postavljeno je uz rub ledine nedaleko od Arena centra, a modri “Morž” popeo se na jednu od betonskih platformi koja vodi prema Areni.

Izložba „Čovjek životinja biljka“ mnogo me se dojmila jer prikazuje kako svaka slika može imati više značenja. Shvatio sam da svatko ima različit pogled na svijet i da ono što nam se čini naizgled jednostavno, može imati puno dublja značenja. Naročito je zabavna bila igra koju smo odigrali na taraci Galerije. Zanimljivo je da je igra zapravo isto izložak na izložbi koja poziva posjetitelje na interakciju.

Izvori: <http://kraskovic.blogspot.com/?m=1>

<https://www.ugdubrovnik.hr/?file=izlozbe/umjetnicka-galerija-dubrovnik>

<http://www.vecernji.hr/>

Fotografije preuzete sa stranice Umjetničke galerije Dubrovnik

Lovro Benković, 3. E

IZLOŽBA POVODOM DANA PLANETA ZEMLJE

U suradnji s Dubrovačkim knjižnicama, u utorak 19. travnja u Narodnoj knjižnici Grad, otvorena je izložba radova učenika naše škole povodom Dana planeta Zemlja koji se obilježava 22. travnja. Izložba je dio Erasmus+ projekta mobilnosti.

Izložbu su otvorili slikar i restaurator Robert Kralj, Marina Serdarević, profesorica Pomorsko-tehničke škole i mentorica ERASMUS+ projekta te akademska slikarica Ivana Jovanović Trostmann mentorica digitalnih radionica.

Cilj ove izložbe bio je podizanje svijesti o zaštiti okoliša pa je tako glavna tema uglavnom more i ribe te plastika koju te ribe često konzumiraju i mijenjanje staništa. Još je jedan cilj, a to je predstaviti se lokalnoj zajednici, izaći iz škole, ući u atelje te osvijestiti važnost timskog rada i kritičkog mišljenja.

MURINA - osvrt na film

Film „Murina“ prvi je dugometražni film dubrovačke redateljice i scenaristice Antonete Alamat Kusijanović. Uz odličan scenarij i izvrsnu glumu četiri glavna lika, ovaj film dobio je mnoge nagrade od kojih je jedna bila „Zlatna kamera“ u Cannesu 2021. godine gdje je i premijerno prikazan.

Uloga glumaca Gracije Filipović, Leona Lučeva i Danice Ćurčić bila je prikazati pomalo nestabilnu obitelj koja živi jednostavnim životom na hrvatskom otoku. Antu (Leon Lučev) i njegovu kćer Juliju (Gracija Filipović) upoznajemo odmah na početku filma, kada njih dvoje zajedno plivaju u podvodnom ribolovu. U svim tim trenucima vlada neobično duga i teška ozbiljnost koja gledateljima daje naslutiti da odnos oca i kćeri nije baš najbolji. Uz atraktivne scene dubina Jadranskog mora bolje upoznajemo Juliju i shvaćamo, polako ali sigurno, da želi drugačiju situaciju u obitelji i drukčiji život za sebe. To posebno dolazi do izražaja kada u priču uđe Cliff Curtis u ulozi Javiera. Njemu otac Ante želi prodati svoju zemlju na otoku kako bi sebi i svojoj obitelji omogućio život u gradu. U tome bi možda i uspio da nije bilo Julije koja dodatno zakomplicira već kompliciranu i isprepletenu Antinu i Javierovu povijest. Zbog toga tenzije između oca i kćeri još više porastu. Činjenica je da Julija silno želi pobjeći iz šake u kojoj je drži njen otac i toga je Ante svjestan, međutim, ipak joj i dalje vjeruje te joj daje podvodnu pušku i ide s njom u podvodni ribolov, i to nakon što ju je prethodne noći zatvorio u bunar odakle se jedva spasila. Ljuttnja i gnjev u Juliji se sve više i više bude te je na njoj odluka što će učiniti s tom puškom. Hoće li ugristi i ispustiti taj otrov iz sebe ili će se ipak zavući u svoju rupu u kojoj se nalazi, baš kao prava murina? To je pitanje koje čini cijeli ovaj film napetim. Odgovor na to pitanje dobivamo na samome kraju.

„Murina“ je vrlo zanimljiv film, uz puno napetosti i iščekivanja. Po mom mišljenju kraj filma je došao nekako naglo. Imao sam osjećaj da će taj njihov sukob još trajati, ali je redateljica očito imala drugu namjeru. Tko zna, možda naš čeka drugi dio.

Mato Žarak, 3. E

KOŠNICA osvrt na film koji smo gledali u sklopu projekta Knjiga uživo - umjetnošću protiv diskriminacije

Kosovski film Košnica iznimno je uspješan film scenaristice i redateljice Blerte Basholli.

Film prati život udovice Fahrije i njezinu borbu za samostalnost u izrazito patrijarhalnom društvu. Film je snimljen prema istinitoj priči i radnja je smještena sedam godina nakon rata na Kosovu u selu Velika Kruša pokraj Prištine. U tom selu živi mnogo udovica i žena kojima su muževi nestali u ratu.

Fahrije proizvodi med iz košnica koje su joj ostale od muža te se brine za nepokretnog svekra i dvoje djece. Svi žive u lošim životnim uvjetima i siromaštvu. Žene traže način kako će preživjeti i nahraniti svoje obitelji. Fahrija se prva među ženama odupire okorjelom patrijarhatu te polaže vozački ispit. Unatoč napadima muškaraca i žena iz sela koji ne odobravaju njezinu samostalnost, ona nastavlja hrabro dalje te se odlučuje za proizvodnju ajvara. Jedna trgovina prihvaća njezinu ponudu i počinju prodavati ajvar koji se vrlo brzo rasprodao. Kuhanju ajvara postepeno se pridružuju i ostale žene iz sela. Na kraju filma piše da Fahrije danas vodi uspješnu proizvodnju ajvara, ima tvornicu ajvara koja zapošljava 90 udovica i koja izvozi ajvar u mnoge zemlje u Europi i Americi. Fahrije je prisustvovala premijeri filma u Dubrovnika i pritom je rekla da borba protiv diskriminacije žena na Kosovu još uvijek traje i napomenula je da ona odgaja svoga sina i kćer tako da budu izvan kalupa patrijarhata.

Mislím da film Košnice odlično prikazuje položaj žena u nerazvijenim državama poput Kosova. Čini mi se da pridajemo više pažnje problemima žena u razvijenim i naprednijim državama, a možda bismo zapravo trebali imati fokus na ženama koje nemaju ni osnovne uvjete za život. Kao netko tko je osjetio posljedice patrijarhata na svojoj koži, moram reći da me ovaj film ohrabruje jer vidim da se čak i iz puno gorih situacija malim koracima može spasiti.

Romana Palunčić, 4.Na

NATJECANJA

ENGLISKI

Učenici naše škole: Džan Suljević 2.E, Đivo Klaić 4.Na, Vlaho Milovčević 4.Nb, Andro Šalja 4.E i Lorenzo Martinović 4.E ove su godine bili u Blatu na županijskom natjecanju iz engleskoga jezika. Lorenzo Martinović osvojio je prvo mjesto i njemu posebno čestitamo. Čestitamo i njihovoj mentorici, profesorici Lukreciji Prceli.

NAUTIKA

Na Državnom natjecanju iz nautike naš učenik Nikica Batistić iz 4. Na osvojio je 2. mjesto. Čestitamo mu kao i svim profesorima koji su ga pripremali, a posebno mentoru profesoru Ivanu Maroju Vlahoviću.

MATEMATIKA

Županijsko natjecanje iz matematike ove se godine održalo u Metkoviću. Sudjelovali su: Patrik Kralj 3.E, Marin Šaltić 1. Na, Toni Gaćina 1.E, Niko Lučić 1.E. Čestitamo učenicima i mentorima, profesoricama Vedrani Kacigi i Manueli Sekondo-Vuletić i profesoru Anti Beritiću.

ROBOTIKA

Čestitamo našim robotičarima, posebno Maroju Glegju, učeniku 4.E razreda, koji je osvojio četvrto mjesto u Soccer light weight kategoriji na otvorenom RoboCup Junior natjecanju u Austriji i profesorici Daliji Milić Kralj, mentorici naših robotičara.

PROJEKT BIOSIGURNOST I BIOZAŠTITA

Na ovogodišnjoj Međužupanijskoj smotri učeničkih radova koja se, u okviru projekta Biosigurnost i biozaštita, održala 15. ožujka u OŠ Josipa Pupačića u Omišu sudjelovali su učenici 1. E razreda - Niko Lučić, Marko Radović i Dario Regoja. Tijekom provedbe projekta učenici su pod vodstvom mentorice profesorice Linde Jurkić stjecali nova znanja i vještine te pokazali veliku kreativnost i sposobnost u rješavanju izazovnih zadataka iz područja biosigurnosti i biozaštite. Učenici su stečena znanja pokazali u pripremi teme Biološki napadi kroz povijest, kojom su se uključili na Međužupanijsku smotru – regija jug. Čestitamo učenicima i njihovoj mentorici profesorici Lindi Jurkić.

U školi se 2.11. 2021. godine održalo natjecanje u kojem smo se natjecali koji će robot proći labirint. Trebali smo sami napraviti program pomoću kojeg bi robot prepoznao zidove, pratio ih i zaobilazio u što kraćem roku. Nakon što je svaka ekipa jednom isprobala svoj kod i popravila greške u njemu, slijedilo je natjecanje. Nakon napete borbe tri tima s najbržim prolaskom labirinta su pobijedila. Treće mjesto osvojili su Mihael Pendo i Karlo Jemin, drugo mjesto Maroje Alamat i Orsat Kralj, a pobjednici su bili Domagoj Bjelopera i Matej Marić. Sve ekipe koje su sudjelovale dobile su vrijedne nagrade koje imaju vidljive oznake projekta Uvod u robotiku. Ovaj projekt je sufinanciran iz europskog fonda i osigurava besplatne edukacije, radionice i natjecanja za sve uzraste. Ovakvim malim natjecanjima Hrvatsko društvo za robotiku želi unaprijediti i popularizirati robotiku kao znanost, tehnologiju, matematiku i fiziku među djecom i mladima. Cilj im je potaknuti osnovnoškolce i srednjoškolce da se odluče za školovanje u tom smjeru. Vezano uz to, naša škola je dobila 3 D printer kojim printamo dijelove za naše robote koje smo nacrtali u Catii.

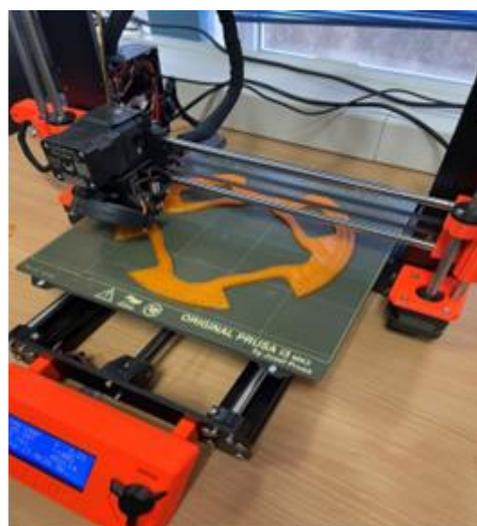

Matej Marić, 2.R

Na robotici učenici Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik uče programirati, sastavljati te izrađivati dijelove samih robota. Kasnije koriste to znanje i maštu kako bi poboljšali robote za razna natjecanja. Učenici se trenutno natječu u Kategorijama: CoSpace ,Soccer light weight, Soccer beginner i Soccer beginner joystick, i Formula beginner. Pošto je natjecanje online robote je potrebno programirati da odrade zadane zadatke. U Formuli učenici sastavljaju Go-kart autiče koji moraju biti funkcionalni.

Robote izrađujemo tako što crtamo dijelove u programu Catia koje potom 3D printamo te koristimo za kostur robota. Na taj kostur stavljamo komponente kao mikroprocesore, motore, senzore, itd. 3D printer koji smo dobili od Hrvatskog društva za robotiku puno nam olakšava i pomaže u radu jer sve možemo sami raditi te nam daje mogućnost da izrađujemo bolje i kvalitetnije dijelove. Kad je robot gotov treba ga programirati, a to radimo tako da testiramo te prepravljamo greške u kodu više puta dok ne bude sve kako treba. Na slikama su prikazani roboti iz projekta, učenici ih sastavljaju i programiraju kao i 3D printanje dijela robota.

Danijel Kevo, 2.R

ŠKOLSKI SPORT

FUTSAL

Na županijskom natjecanju, održanom u Metkoviću, ekipa naše škole bila je najbolja te idu na državno natjecanje. Čestitamo učenicima: Leonardu Petiju, Maru Vatoviću, Peru Nenadi, Borni Padovanu, Mihu Galjufu, Brunu Grčiću, Marku Đanoviću, Mateu Čerjanu, Dominiku Prkačinu i Mihaelu Vidošu i njihovom mentoru, profesoru Amiru Bavčiću.

STOLNI TENIS

Na županijskom natjecanju, održanom u Vela Luci, ekipa naše škole bila je najbolja te idu na državno natjecanje. Čestitamo učenicima: Andreju Hrčanu, Juraju Hrčanu, Božu Brajeviću i Lovru Konsuu kao i njihovom mentoru, profesoru Amiru Bavčiću.

ODBOJKA

Naši su odbojkaši osvojili 2.mjesto na županijskom natjecanju. Za nas su igrali: Frano Maštrapa, Petar Bazdan, Ivan Pavao Bulić, Maro Vatović, Nedjeljko Ljuban, Antun Curić, Marko Šimunović, Ivan Bobić, Hrvoje Hladilo, Stijepo Ivanišević, Domagoj Prkačin, Karlo Giljušić. Čestitamo njima i mentoru, profesoru Martinu Sentiću!

RUKOMET

Rukometna ekipa naše škole osvojila je drugo mjesto na županijskom natjecanju iz rukometa. Igrali su: Petar Bazdan, Domagoj Prkačin, Matija Gabrieri, Maroje Purin, Marko Šimunović, Hrvoje Hladilo, Ivan Mišković, Jakov Jadrijević, Gabriel Andrić, Dario Regoja, Maro Banić, Mario Vuletić, Stipan Erceg, Mateo Vučićević, Toni Miloslavić. Čestitamo učenicima i mentoru, profesoru Martinu Sentiću.

BADMINTON

Naši učenici su ove godine išli na državno natjecanje u Poreč. Bravo za Marina Matijaša, Mihaela Vidoša, Roka Ožića-Bašića, Mara Banića i za profesora Martina Sentića.

ATLETIKA

Naša ekipa bila je najbolja na županijskom natjecanju i idu na državno prvenstvo. Nastupili su: B. Butirić, N. Antolović, P. Kralj, M. Pavić, J. Cvjetković, I. Miljević, M. Mojaš, L. Puljizević i F. Maštrapa. Čestitamo učenicima i njihovom mentoru, profesoru Amiru Bavčiću.